

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

oddagrein

Samtyktirnar

NÚ TAD ER vorðið móti at stinga lögtingið í bakið, at skriva brøv til fremmandar maktir og lúta so lágt, at tað brakir í ryggjageislunum, eigur tað enn einaferð at verða sligið fast, hvar javnaðarflokkurin stendur í spurninginum um ávaringarstøðina og lurtistøðina í Mjørkadali.

LØGTINGIÐ hevur gjørt triggjar meginsamtyktir hesum viðvíkjandi. Tær hava allar sum aðalfortreyt, at áhugamál Føroya eru best vard við, at vit halda okkum utanfyri allar hernaðarsamgongur og við ikki at leggja land til herstöðir.

JAVNAÐARFLOKKURIN tekur av fullum huga undir við hesum samtyktum, hann hevur atkvøtt fyri teimum, og stuðulin til teirra er feldur niður í javnaðarflokksins stevnu-skrá. Her er tí eingin ivi um støðu okkara, og eingin skal ótalaður sleppa at sáa iva um hesa støðu. Vit vingla ikki fyri tí, at vingulskølturin á Dagblaðnum skiftir støðu sum onnur skifta stúku, og vit fara ikki

at skifta politikk, hvørja ferð ein veljarakanning í Hoydølum gevur eitt úrslit, sum vit kundu ynskt okkum øðrvísi.

JAVNAÐARFÓLK kunnu heldur ikki í longdini lata sær lynda, at samstarvstjóð okkara vanvirðir lögtingsins samtyktir, og nógv eru tí ósamt við teir, sum nú føra fram, at hendingarnar í seinastuni ikki eiga at fáa avleiðingar fyri viðurskiptið við Danmark. Tað tænar ongum endamáli og bætir ikki um javnaðarflokksins umdømi at stinga høvðið í sandin og lata tvey og fimm vera líka. Tí eigur málið um, hvussu vit fáa okkara samtyktir virdar, at verða tikið upp til viðgerðar í javnaðarflokkinum. Tíðin stendur ikki í stað, og eingin lóg er galdandi í allar ævir — heldur ikki heimastýrislógin.

HENDINGARNAR í seinastuni hava fingið nógv javnaðarfólk til at hugsa, at tíðin er komin til at blaða fram til eitt annað og upp- aftur vakrari blað í tí søgu, vit hóast alt hava felags við Danmark.

jd

Talkynstur og talfalsing

Sigast kann av sonnum um blaðstjóran á Dagblaðnum, at hann er ein talkunstnari. Hetta hava vit sæð fyrr, og í blaði hansara 22. juli siggja vit aftur eitt prógv fyri hesum. Her verður prentað ein grein, sum skal »prógva«, at alt tos um vanda við havdálking og ovveiða er tað reina tvætl.

Í hesum sambandi standa føroyskir fiskifrøingar eisini fyri skotum, og at einki skil er í teirra ávaringum móti ovveiðu verður »prógvað« við at vísa á, at »samlaða veiða føroyinga av gagnfiski á nærleiðum er økt úr 37.000 t. í 1975 upp í 140.000 t. í fjør, ella ein ferdalging«.

Hetta er so snildisliga uppsett, at töluni, sum

verða givin upp um veiðu føroyinga, eru á góðari leið. Men einhvør kann siga sær sjálvum, at skal metast um, hvat hesir grunnar tola, má sammetast við samlaðu veiðuna undir Føroyum ár fyri ár. Og hvat vísa so hesi tölur fyri 1975 og 1986. Fyrst skal sigast, at fiskifrøingar hava ávarað um botnfiskastovnin, og í 1975 vórðu veidd tilsamans uml. 135.000 t. av botnfiski. Av hesum veiddu føroyingar u. 40.000 og útendingar restina uml. 95.000 t. Í 1986 veiddu føroyingar uml. 123.000 t. og útendingar uml. 10.000 ella tilsamans uml. 133.000 t.

Hesi tölur vísa við øðrum orðum, at veiðan eftir vanligu botnfiskasløgnum hevur verið nokurlunda

tann sama í fjør sum í 1975. Vit vita eisini, at seinastu árin hevur okkara egna heildarveiða verið spakuliga minkandi, samstundis sum vit hava fingið fleiri og fleiri skip.

Men lat tað fara í hesi syftu. Tað avgerandi er, at próvforslan um ta øktu veiðuna undir Føroyum er beinleiðis følsk. Hetta er ikki fyrstu ferð, at henda próvforsla hevur verið frammi í Dagblaðnum. Og hóast flestu leiðandi fólkafloksmenn hava vítað, at talan hevur verið um talmanipulering, hevur eingin lagt í at rætta hetta.

Men hvi skuldu teir eisini tað. Ein slík próvforsla er ikki annað enn vit á flestu øðrum økjum fáa frá hasum kantinum.

x.

..... eg ynski ei meir!

(Aftursvar til Karl Jespersen)

Ymisk eru ráðini, ið fólk leggja í sambandi við vanaæruna, ið mæir er fyri í ávisum blaði næstan dagliga. Tað eru tey, ið mæla til at svara aftur so tað munar, meðan onnur siga, at: tú skal tuga teir í hel, tí hatta, sum tær hevur verið og er fyri — politisk rættargongd og útspilling av versta slag — er teirra skomm, ið tilíkt verk fremja.

Eg havi higartil valt at lata pennin liggja, men tá fjölmiðlarnir spyrja um ymisk viðurskipti, havi eg ikki sýtt fyri at svara spurningum teirra, tí hesir verða vanligu mettir fremstu stuðlar fólkaraðisins.

Viðurskiptini millum Føroya Fiskasølu og Tvøroyrar Flakavirki havi eg viðgjørt í drúgvri samrøðu við Sosialin nr. 64 t. 11. juni h.a.

Men líkt er til, at Karl Jespersen hevur onki fingið við av tí, sum har varð viðgjørt, og tá hann í grein sinari nevni fundin við fiskasølustjóran og fulltrúar hansara, saman við starvsnevndini, sum er mannað við fremstu vinnulivsmönnum í landinum, fyri tóman at vera, so er skiligt, at maðurin

hevur ongan áhuga fyri at viðgera sakina, men istaðin nýtir hana sum høvi til at leggja eftir ávisum persóni við bríksli um hevndarhug og klandur.

At Heri Mortensen áður hevur nýtt sama orðalag í viðtali við Sosialin er fyrigevandi. Tá hann hetta segði, var hann staddur

umborð á Norrønu langt suður úr Borðuni, uttan fyri tollmarkið, og undir tilíking umstøðum kann so mangt henda og verða sagt. Men tað er Sosialinum til lítlan heiður at pynta forsiðuna við tilíkingum tilfari, og enn minni sømir tað seg mann — farin um tey sjeiti at vátka sær í tí sama vánaliga tilfarinum.

Í kommununi og fleiri feløgum, sum eg havi ábyrgdina av, er C.V. Weihe valdur grannskoðari, og tá talan er um ráðgeving verður farið til hansara, og saman hava vit loyst stórmál á figgjarliga økinum, til gagn fyri hvønn einstakan borgara. Fyri bert hálvum ári síðani eydnaðist okkum við ráðgeving hansara at umfiggja stóran part av lánibyrðu kommununar, við tí úrsliti, at lánsgjöldini minkaðu við 4 mill. kr. Hesin peningur verður í dag nýttur til hart tiltrond arbeid, sum alt ov leingi hava ligið á láni.

Val av grannskoðara fer fram á aðalfundum á hvørjum ári, og tá aðalfundurin í Fylking fyri 2 árum síðani valdi nýstovna bókahaldsvirki til grannskoðara, var hetta óiva einamest fyri at stuðla eitt lokalt virki, og við telduútgervi á longjaldsstovuni í dag, hevur ein altíð møguleika til at fáa neyðuga ronkskaparhjálp frá bókahaldsvirkinum á staðnum.

At Karl Jespersen fær tilíking aðalfundarsamtykt til at vera mannajagstran, sigur ikki so lítið um, á

hvørjum staði, maðurin er staddur.

Ikki ætlaí eg mæir at tjakast við Karl Jespersen um, hvør okkara hevur verið meira nyttigur á fakfelagsøkinum. Tað verða onnur at meta um. Men eg kenni meg vissan um, at mótvægis Karl, so høvdu slóðararnir gomlu — um teir vistu seg aftur í verðini — frøtt seg almikið, og mett tað sum størsta sigur, at Fylking og Fiskepígernes Fagforening í dag mynda formannskapin í Tvøroyrar Flakavirki, ein hin størsta arbeidsgvevan í landinum. Og teir høvdu eisini frøtt seg yvir, at hesi somu mynda meirilutan í býarstýrinum.

Og sum fakfeløg annars stóðu feløgini sína roynd í 3 vikur verkfallinum í mei mánaða. Limir Fylkingar, eisini Karl Jespersen, fingur verkfallsstuðul útgoldnan regluliga, og sambart teirra egnu úttalísi, royndist hesin stuðul teimum drúgvri, enn um teir høvdu verið til arbeidísi. Og hóast hetta teljast ognir felagsins í milliónum.

At enda! Allar staðir, har eg taki avgerðir, tað verði í býráðnum, vinnulivinum, fakfeløgum v.m., er tað sum partur av einum fólkavaldum meiriluta. Virðingin fyri okkara frælsu samfelagsskipan ger, at eg verði ongantið at finnst í líði teirra, sum nýta annan atferðarhátt. Og eg havi onki størri ynski enn at álítið mæir er vist, til eftir foriminum at

→